

...indieálja... 22-én... nevelés... egyaránt... aptanítók... illam fizet... ért, hogy... t, hogy t... ár nem a... gyűlölet... tségvetést... tek elejét... nek, mert... oly ese... hol Lavi... kötelese... egy reu... blől pedig... amól, ha... etve, bizo... nyom bea... amarában... gyakrab...

sék; egyelőre tanulmányozni kell azon viszo-
nyokat, melyek között a különválasztás le-
hető leend.
LAPSZEMLE.
„Nagy meglepéssel olvastuk B. Eötvös József vallás és közok. miniszter urnak törvényjavaslatát a népiskolai közoktatás tárgyában — e szavakkal kezdte meg a „Pesti Napló” szerdai számában a népiskolai törvényjavaslat fölött cikkzésését, melynek első cikkét itt közöljük:
„Az egészen meglátszik, hogy szerzője a népnevelés és oktatás fejlődésének történetét, annak iradalmát, az a körül folytatott vitákat, s az ezek folytán consistentit nyert elveket és létrejött megállapodásokat mind ismeri, mert csak így sikerülhetett neki egy oly törvényjavaslatot készíteni, mely a polgárisodás, a nemzet, politika és a hazai, valóság és nemzetiségileg jóskán megszavagolt társadalom követelményeinek színvonalán áll; minden törvényes igényt kielégít, minden jogosult világnézetet és felfogásnak tért nyit; s az egyesek, társulatok és felekezetek számára biztosított legágasb szabadság mellett az egyetemes nemzeti akaratot, célt, érdeket érvényesíti.
Volt idő, midőn a társadalomban azon nézet uralkodott, mint például a görög- és rómaiaknál, hogy a nevelés és tanítás a családok dolga. A középkorban a nevelés és tanítás joga kizárólag az egyházak, az újabb időben visszaszabhatóság kizárólag az államnak tulajdonították. Napjainkban a tudomány és az élet a kérdés jogi oldalát akkép döntötte el; hogy az oktatás és nevelés terén a monopoliom káros; hogy az iskolának a család, az egyház, az állam mind érdekelt; hogy jók tenni, tehát nevelni és tanítani is, mindenkinél szabad, ki az erre megkivántató tulajdonokkal bír, — e jogot tehát valamint az egyesektől, úgy a társulatok- és vallásfelekezetektől sem szabad megvonni; hogy a nevelés és tanítás feltételeit, kelleit, korlátait a világi dolgokban ugyan az állam, a vallásiakban pedig az egyház állapítja meg; s hogy végre az államnak e téren kötelességei vannak, melyek alól magát fel nem mentheti, és senki másra át nem ruházható. Ide tartozik az arról való gondoskodás: hogy az oktatás áldásaiban minden alttalvói részesüljenek; hogy ezen oktatás testileg, lelkileg, egészséges, észszerű, általános emberiségi, speciális nemzeti és polgárisztai eszközre képesítő, s azonfelül megfelelő terjedelmű legyen, tehát a tanoncok mindazon tárgyakban nyerveket oktatást, melyeknek ismerete a kormivveltség, szemlelmi és anyagi gyarapodás, polgári jogok gyakorlása, társadalmi érintkezés és az állam biztonsága tekintetéből szükséges, vagy legalább nagyobb mértékben kívánatos; hogy a bézások és hiányok, melyeket az egyesek, társulatok és felekezetek buzgósága fenbuhog, kifizesse és pótolja, oly tanintézeteket pedig, melyek az általános emberi és polgári nyelviségben tul egyes, az egészen nélkülözhetelen szakmákban adnak oktatást, kellő számmal és erővel maga állítson és tartson fel; s hogy végre valamennyi iskolában és tanintézetben, legyenek azok bárkinek is tulajdona, minden jogosult specialitásai mellett, az általános szemmel nemzeti, a rendszer pedig, legalább a lényeges pontokat illetőleg, egyfajta legyen. Ezekből foly, hogy az államot, és csak is őt illeti a jog: meghatározni az ismereteket, melyeket a nyilvános polgári, vagy a köztölt általánosos érdeklő szakpályára lépőkől megkíván, tehát szervezni és szabályozni a vizsgákat és vizsgáló testületeket, melyeket jogérvényes bizonyítványok kiállításával felruház, vagy megbíz.
Mind ezen, az újabb időben határozott megállapodást nyert (lásd az 1848 és 49 ben formálzott alkotmányokat, kivált ezeknek az alapjogokra vonatkozó szakait) irányelveket szem előtt tartotta a nemcs bár, midőn népiskolai törvényjavaslatát készítette. Fenn tartva az államnak szabadságát, iskolákat állítani mindenütt ott, hol azt az oktatás előmozdítása tekintetéből célszerűnek találja; s kötelezte a községeket ilyeneknek kiállítására, melyekben e szükségéről egyesek, társulatok és felekezetek nem gondoskodtak (2. és 57-ik §), — a 3-ik § szerint nyilvanos népiskolai tanintézetek kiállítására s tartására felhatalmazza a hazában létező egyházakat, községeket, társulatokat és egyeseket is, ha a II. fejezetben (4. és 11. §) elsorolt feltételeknek, az iskolapületet s annak felszerelését, a tanító képepítettését, foglalkozásának idejét és körét, a tantárgyakat és órákat, az évi szerzalo-n-diók és állami felügyeletet illetőleg, eleget tettek.
Lesznek, kik nagyobb elv-, irány-, szellemegység tekintetéből, vagy mivel a vallási elemnek kevesebb mivvelődsi horderőt tulajdonítanak, vagy a felekezetségeség épen károsnak is tartják, — majd azon oknál fogva is, mert semmi egyes vagy felekezet sem rendelkezhetik annyi tanerővel és eszközökkel, mint az állam, — sajnálni fogják, hogy az egész tantügy nem a kormány veszi kezébe, hogy nevezetesen a felekezeti iskolák fenntartására által szabad tért enged a vakbuzgóságnak a gyűlöletes vallási meghasonlás és zelota szellem ápolása, áthagyományozása és megörökítése. Szerintök a dolog természeténél fogva világi célokra csak is a világi állam oktatást és nevelést sikeresen, — a világi oktatást tehát el kell különözni a vallástól, s ez utóbbit az illető egyházakra bízni. Tantervek a templom, tanítójuk a pap, —ők lássák, ha a hittanok meggyőző átszámarmatása végett még külön intézetek és tanítóokra is van szükségük, — az állam többet tette, semmint a mire köteles, ha világi céljaira felállított tanodáiban tört és időt enged nekik vallási tanak előadására, s ezek hallgatására kötelezi a tanonczokat az egyházak szerint, melyekhez tartoznak.”

INTÉZETEK S EGYLETEK.

— A magy. tud. akadémia jul. 13-iki ülésében a math. és term. osztály tartotta ülését. Két értekezés volt bejelentve; első Than Károly lev tagé „a harkányi hévíz vegyelemzéséről”, második Legyel Béla debreczeni orsz. gazd. intézeti vegytanáré „a szulini savanyúvíz vegyelemzéséről.”
Eloffalván Erdy János az elnöki székelt, Than Károly fejtegette a harkányi hévíz gyógyhatását.
Lengyel Béla értekezése után Akín Károly tett jelentést D'Alembert Dinamikájáról, melynek akadémiánk könyvtárában lévő példányá magának a hires encyclopaedistának volt birtoka. Akín vezette az akad. könyvtár rendezését s ez alkalommal akadt rá. Magával vitte Párisba s bemutatatta az ottani akadémiának. E kiadás a lapok szélességjegyzetekkel van ellátva s ezek után készült a második kiadás; az irás azonban oly apró, hogy szabad szemmel alig lehet olvasni. A francia akadémia le is akarta fényképeztetni, de abban maradt.
Ezután Szabó József olvasta fel m. term. bizottság ülése pontjait, kiemelve, hogy az fölmentette Szabolcs megye két főorvosát a meteorológiai észleletek vitéletől, miután azok nem fordíthatnak rá egyéb elfoglaltatásuknál fogva kellő időt.
Végül a term. tud. osztály felvitte a kultusminiszterhez került szíre. Az akadémia sajnálkozik a gondolazonmelőzősre, melyre a tudomány s külföldön a magyar akadémia kárhoztatta van. A kultusminiszter ur azt válaszolta az akadémiának, hogy az ázsiai expedíció csak kereskedelmi irányú leendő s így nem fogadhat kellemes tudósokat, s a lapok ugyanazon nap egy felszólítást hoztak, hogy a kik önkéntesen öhajtanának részt venni az expedícióban, jelentsék magukat. Az akadémia nem tudományos leírás, hanem gyűjtés végett öhajtott az expedícióban részt venni s evégből újból kéri a cultusminiszteriumot, küldendő ki legalább Xantus János tudós hazánkfát.

ez úgy Törökországnak oly nagy mérvben csökkent hitelére nagyon örökosan fog viszhazabani.
Mexicóban komoly jelentőségű miniszterválasztást tett ki, mely könnyen forradalomra vezet. Okot e válságra azon körülmény szolgáltatott, hogy Juarez a főbíróvá szék megüresült elnökségére Lerdo di Tejada külügyminisztert nevezte ki; Lerdo most már öt hivatalos állomást foglalna el, ha a főbíróvá szék nem tiltakozott volna a kinevezés ellen. Juarez megmaradt kinevezése mellett, minek folytán az összes miniszterium beadtá lemondását. A helyzet igen feszült.
A spanyolországi események mindinkább komoly jellemet kezdenek magukra ölteni, dacára annak, hogy a hivatalos jelentések Madridból folyton általános esendőség és békes hangulatról szólnak. Montpensier herceg, Isabella királyné sógora, kit a felkelők a spanyol trónra jelöltek ki, nem megy Londonba, hanem Portugáliában fog kikötöni. A felhivatalos „Etendard” egy közleményben, mely láthatólag egyenesen a francia kormánykörökbe szarmazik, Montpensier hercegre vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy már az 1854-iki forradalom óta olyan magaviseletet tanúsított, mely az Orleans család hagyományos politikájával igen, de azon kötelességekkel, melyekkel Isabella sógora, Spanyolország és királynője iránt tartozik, nem egyeztethető össze. E hang elárulja egy szerszín, hogy mily erősen irányadó a tuilleries-utvárbán a spanyol mozgalom irányára, minthogy a francia kormány közleményei következtében tette a spanyol kormány ismeretes intézkedéseit Montpensier herceg és a tábornokok ellen.
A francia kormány minden Primhez címzett levelet lemasolatott s a másolatokat aztán kézbesítette a spanyol követnek. Ezen levelek tartalmából kitűnik, hogy a vicarariastak a progressistákkal, és így Primmel is többé kevésbé szövetkeztek, de az nem tűnik ki, hogy Montpensier herceg egyöntetűen állt volna velük. Minthogy azonban Montpensier hg. úgy volt feltüntetve a levelekben, mint az egyetlen, ki, a kormány élére kerülve, képes lenne Spanyolország mostani nyomorúságos helyzetét megváltoztatni. Párisban, hol az orleanistáktól inkább ölnék, mint bármely más párttól, komolyan megjétek, s a tett jó szolgálatok elismerése fejében azt kívánták a madridi kormánytól, hogy szigorúan lépjen fel a herceg ellen. A spanyol kormány engedett a kívánságnak s kiutasította a herceget az országból, jöllehet ő az állítólagos complotba a legtavolabbi ról sem volt beavatva.
A „Constitutionnel” egy madridi levél alapján következő részleteket közöl az elfogadás felől: „Az öszeeszkítésnek f. hó 9-én kellett volna kitörnie s ez eszupán a miniszterium megbuktatására volt irányozva. Részese voltak benne a szélső progressista és unió párt legkiválóbb katonái képviselői. Az elfogottakat nevek sok félreértésre adtak alkalmat; nem három, hanem csak két Serrano van köztök; az egyik de La Torre herceg, a másik Serrano de Castillo tábornok; a harmadik elfogott tábornok neve Courdoña, a negyedik Pos de Olano, ki egyike volt az O'Donnell intézkedése folytán 1854-ben létre jött pronunciamiento szerzőinek. Jul. 8-án hagyta el a foglyok erős nemzeti és esendőr kíséret mellett Madridot; a legtöbb közülük a kanári szigetekre fog transportáltatni. Az események által a spanyol közönségben előidézett izgatottság úgy látszik, nem igen nagy. Egy spanyol lap szerint az elfogottakok mellett többrendbeli áthelyezések is történtek a spanyol hadseregben. A „Gaulois” magánlevelek alapján közli, hogy Madrid, Sevilla, Saragossa, valamint a francia határ és a tengerpartok mellett fekvő spanyol városok ostromállapot hirdettek s hogy a pyranei szorosok nemcsak spanyol, hanem francia részről is szigorúan őriztetek.
Olaszország állapotára vonatkozólag Florenzából írják egy kölni lapnak: Az elégedetlenség, mely az olasz felszítgen mindenfelé nyilatkozik, és nevezetesen Piemontban és Nápolyban, valamint Milanóban és Modenában magas fokra hágott, bizonyítja, hogy a republikánus párt nem tölti idejét tételességgben, az „Allianza universale repubblicana”-nak a lapokban közzé tett szabályait Olaszország egyesítését republikánus kormány forma alatt tüzi ki az egylet céljánál, valamint Olaszország természetesen határainak visszafoglalását és a pápai uralom alatt levő terület-rész egyesítését. A florenzi kormány féltékeny szemmel nézi a monarchiát veszélyel fenyegető esymptomákat. Az olasz lapok élve polemik folytatnak a porosz vezérkar által Moltke tábornok közvetlen felügyele alatt kiadott munka: „Az 1866-iki hadjárat története” ellen, melyben Olaszország általánosos véve, de különösen az olasz nép katonai képességeiről felelte kicsinylőleg nyilatkozik a porosz tábornok. Az olasz hadsereg szerintök csak statista szerepet játszott s a háború kiemelételere ugyszólván semmi befolyást sem gyakorolt.
Lamarmora tábornok és tárgyban interpellatiót intézett a kormányhoz a kamarában s tulajdonképen ez interpellatió szolgált közvetlen indítók gyánát az említett polemikákra, melyeket az olasz nép feszült figyelemmel kísér. Lamarmora tábornok kijelent interpellatiójában, hogy ha csak saját szemlelye forogna szóban, hallgatott volna, de minthogy a porosz kir. kormány megbízása folytán a porosz tábornok által készített történelmi munka többrendbeli nyilvános változtatásokat és hamis vádat tartalmaz, melyek az olasz nemzet és hadsereg tekintélyét sér tük, kötelessége Olaszországnak, s az olasz kormányának e hamis állításokat helyrehozni s Olaszországot az ellene intézett gyantsítások alól felmenteni. Az interpellatió tárgyalása a jövő héten kerül napi rendre s Lamarmora tábornok ez alkalommal statisztikai és számbeli adatokkal szándékozik megcafolni az idézett munka azon állítását, mely szerint Poroszország kénytelen volt elfogadni,

ez egy Törökországnak oly nagy mérvben csökkent hitelére nagyon örökosan fog viszhazabani.
Mexicóban komoly jelentőségű miniszterválasztást tett ki, mely könnyen forradalomra vezet. Okot e válságra azon körülmény szolgáltatott, hogy Juarez a főbíróvá szék megüresült elnökségére Lerdo di Tejada külügyminisztert nevezte ki; Lerdo most már öt hivatalos állomást foglalna el, ha a főbíróvá szék nem tiltakozott volna a kinevezés ellen. Juarez megmaradt kinevezése mellett, minek folytán az összes miniszterium beadtá lemondását. A helyzet igen feszült.
A spanyolországi események mindinkább komoly jellemet kezdenek magukra ölteni, dacára annak, hogy a hivatalos jelentések Madridból folyton általános esendőség és békes hangulatról szólnak. Montpensier herceg, Isabella királyné sógora, kit a felkelők a spanyol trónra jelöltek ki, nem megy Londonba, hanem Portugáliában fog kikötöni. A felhivatalos „Etendard” egy közleményben, mely láthatólag egyenesen a francia kormánykörökbe szarmazik, Montpensier hercegre vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy már az 1854-iki forradalom óta olyan magaviseletet tanúsított, mely az Orleans család hagyományos politikájával igen, de azon kötelességekkel, melyekkel Isabella sógora, Spanyolország és királynője iránt tartozik, nem egyeztethető össze. E hang elárulja egy szerszín, hogy mily erősen irányadó a tuilleries-utvárbán a spanyol mozgalom irányára, minthogy a francia kormány közleményei következtében tette a spanyol kormány ismeretes intézkedéseit Montpensier herceg és a tábornokok ellen.
A francia kormány minden Primhez címzett levelet lemasolatott s a másolatokat aztán kézbesítette a spanyol követnek. Ezen levelek tartalmából kitűnik, hogy a vicarariastak a progressistákkal, és így Primmel is többé kevésbé szövetkeztek, de az nem tűnik ki, hogy Montpensier herceg egyöntetűen állt volna velük. Minthogy azonban Montpensier hg. úgy volt feltüntetve a levelekben, mint az egyetlen, ki, a kormány élére kerülve, képes lenne Spanyolország mostani nyomorúságos helyzetét megváltoztatni. Párisban, hol az orleanistáktól inkább ölnék, mint bármely más párttól, komolyan megjétek, s a tett jó szolgálatok elismerése fejében azt kívánták a madridi kormánytól, hogy szigorúan lépjen fel a herceg ellen. A spanyol kormány engedett a kívánságnak s kiutasította a herceget az országból, jöllehet ő az állítólagos complotba a legtavolabbi ról sem volt beavatva.
A „Constitutionnel” egy madridi levél alapján következő részleteket közöl az elfogadás felől: „Az öszeeszkítésnek f. hó 9-én kellett volna kitörnie s ez eszupán a miniszterium megbuktatására volt irányozva. Részese voltak benne a szélső progressista és unió párt legkiválóbb katonái képviselői. Az elfogottakat nevek sok félreértésre adtak alkalmat; nem három, hanem csak két Serrano van köztök; az egyik de La Torre herceg, a másik Serrano de Castillo tábornok; a harmadik elfogott tábornok neve Courdoña, a negyedik Pos de Olano, ki egyike volt az O'Donnell intézkedése folytán 1854-ben létre jött pronunciamiento szerzőinek. Jul. 8-án hagyta el a foglyok erős nemzeti és esendőr kíséret mellett Madridot; a legtöbb közülük a kanári szigetekre fog transportáltatni. Az események által a spanyol közönségben előidézett izgatottság úgy látszik, nem igen nagy. Egy spanyol lap szerint az elfogottakok mellett többrendbeli áthelyezések is történtek a spanyol hadseregben. A „Gaulois” magánlevelek alapján közli, hogy Madrid, Sevilla, Saragossa, valamint a francia határ és a tengerpartok mellett fekvő spanyol városok ostromállapot hirdettek s hogy a pyranei szorosok nemcsak spanyol, hanem francia részről is szigorúan őriztetek.
Olaszország állapotára vonatkozólag Florenzából írják egy kölni lapnak: Az elégedetlenség, mely az olasz felszítgen mindenfelé nyilatkozik, és nevezetesen Piemontban és Nápolyban, valamint Milanóban és Modenában magas fokra hágott, bizonyítja, hogy a republikánus párt nem tölti idejét tételességgben, az „Allianza universale repubblicana”-nak a lapokban közzé tett szabályait Olaszország egyesítését republikánus kormány forma alatt tüzi ki az egylet céljánál, valamint Olaszország természetesen határainak visszafoglalását és a pápai uralom alatt levő terület-rész egyesítését. A florenzi kormány féltékeny szemmel nézi a monarchiát veszélyel fenyegető esymptomákat. Az olasz lapok élve polemik folytatnak a porosz vezérkar által Moltke tábornok közvetlen felügyele alatt kiadott munka: „Az 1866-iki hadjárat története” ellen, melyben Olaszország általánosos véve, de különösen az olasz nép katonai képességeiről felelte kicsinylőleg nyilatkozik a porosz tábornok. Az olasz hadsereg szerintök csak statista szerepet játszott s a háború kiemelételere ugyszólván semmi befolyást sem gyakorolt.
Lamarmora tábornok és tárgyban interpellatiót intézett a kormányhoz a kamarában s tulajdonképen ez interpellatió szolgált közvetlen indítók gyánát az említett polemikákra, melyeket az olasz nép feszült figyelemmel kísér. Lamarmora tábornok kijelent interpellatiójában, hogy ha csak saját szemlelye forogna szóban, hallgatott volna, de minthogy a porosz kir. kormány megbízása folytán a porosz tábornok által készített történelmi munka többrendbeli nyilvános változtatásokat és hamis vádat tartalmaz, melyek az olasz nemzet és hadsereg tekintélyét sér tük, kötelessége Olaszországnak, s az olasz kormányának e hamis állításokat helyrehozni s Olaszországot az ellene intézett gyantsítások alól felmenteni. Az interpellatió tárgyalása a jövő héten kerül napi rendre s Lamarmora tábornok ez alkalommal statisztikai és számbeli adatokkal szándékozik megcafolni az idézett munka azon állítását, mely szerint Poroszország kénytelen volt elfogadni,

BELFÖLD.

Hazai ügyek.
— Debreczen városa a népnevelésére, legújabbán évi 24,000 forintot szavazott meg, s az ingyen iskoláztatást készült behozni, 14,000 ft egyházi pótdó által fog fedeztetni, a hiányzó 10,000 ft-ra a város 1000 hold legjobb városi földdel adományt tett.
— A kormány elhatározta, hogy Kolozsvárot egyetemet állít, és pedig már a jövő iskolai évben. A rendes tanárok 3000, a rendkívüliek 1500 ft fizetést kapnak. Egy szerzmd a pesti egyetemi tanárok fizetési is javíttatni fognak.
— A hadügyi bizottság tanácskozáisairól írja az „U. L.”, hogy Kuhn miniszter a legnagyobb készséggel vett részt a tárgyalásokban, s így nem három nap, de hat óra alatt azok befejeztettek. A külön magyar tüzezredek szervezésére nézve ígérte, hogy felterjesztést fog tenni ö Felségének. A számos kisebb nagyobb módosítás közül a legtöbb ezen értekezleten is öríntetlen maradt, úgy hogy csak néhány felett (persze ezek a legfontosabbak) mutatkoztak differenciák. Kuhn a bizottságyban Perzel Mór elnök fogadta, s előbb kinyilatkoztatta, hogy a delegatiókban megpendített reformok egész sora, mire a delegatiók ismét öszejeének, a kivitel stadiumát fogják elérni.

KÜLFÖLD.

Törökország. A legújabb keletről jövő tudósítások szerint a krétai felkelés teljesen befejezettnek tekinthető. A mint állítják, maguk a felkelők vezetői állták, mikép a külföldtől nincs mit reménylenők, s felhagytak hiúvá vált küzdelmükkel. Petropoulaki, kit oly sokat emlegettek, csapatának maradványával, összesen 40 emberrel Görögországba menekült. A régi rend kezd helyre állani, s a nép ismét visszatér faluba, melyeknek nagyobb része a háború következtében felúlván van. A török kormány azonban méltánylandó kimélttel jár el a nép iránt, sőt álltva azt, hogy ugynevezett megszabadióik által minő nyomoru helyzetbe juttattak, mondhatni nagylelkű irányukban, s pénzzel és élelmi szerekkel segítik. A kívándorlítottak is visszazá kezdenek térni tüzhelyeikhez, s a török kormány által elláttnak a szükségességekkel. Mint a „N. Fr. Presse”-nek írják, az Athéne és Syrában alakult comiték is átlátva a szígyent kiisérlet sikertelen voltát, teljesen felhagytak a szerencsétlen menekültek gondozásával, a tevékenységük kizárólag arra szorítkozik, hogy a visszatérni kívánókat meg akadályozzák ezen céluk kivitelében.
Ezen, a török kormányra nézve kedvező tudósítás mellett egy kissé kellemelent sem hallgathatunk el, mely a törökországi vasutügyre vonatkozik; ugyanis az ottani vasutársulatok a nagyvezírhez panaszot nyújtottak be az iránt, hogy a kormány a részükre biztosított összegből még régy millió forinttal hátralékban van, mire a „Turquie” című hivatalos lap azonnal azon felvilágosítást adja, miszerint ennek egyedül oka az, hogy a társulatok kötelmeiknek nem feleltek meg s munkálataikat nagyon hiányosan teljesítették. A „Levant Herald” szerint azonban a hiányos munkálatok oka az, hogy a kormány fizetési kötelességének nem tett eleget a maga idejében. Bármely részen legyen is az igazság, de annyi kétségbevonhatatlan, hogy

ez egy Törökországnak oly nagy mérvben csökkent hitelére nagyon örökosan fog viszhazabani.
Mexicóban komoly jelentőségű miniszterválasztást tett ki, mely könnyen forradalomra vezet. Okot e válságra azon körülmény szolgáltatott, hogy Juarez a főbíróvá szék megüresült elnökségére Lerdo di Tejada külügyminisztert nevezte ki; Lerdo most már öt hivatalos állomást foglalna el, ha a főbíróvá szék nem tiltakozott volna a kinevezés ellen. Juarez megmaradt kinevezése mellett, minek folytán az összes miniszterium beadtá lemondását. A helyzet igen feszült.
A spanyolországi események mindinkább komoly jellemet kezdenek magukra ölteni, dacára annak, hogy a hivatalos jelentések Madridból folyton általános esendőség és békes hangulatról szólnak. Montpensier herceg, Isabella királyné sógora, kit a felkelők a spanyol trónra jelöltek ki, nem megy Londonba, hanem Portugáliában fog kikötöni. A felhivatalos „Etendard” egy közleményben, mely láthatólag egyenesen a francia kormánykörökbe szarmazik, Montpensier hercegre vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy már az 1854-iki forradalom óta olyan magaviseletet tanúsított, mely az Orleans család hagyományos politikájával igen, de azon kötelességekkel, melyekkel Isabella sógora, Spanyolország és királynője iránt tartozik, nem egyeztethető össze. E hang elárulja egy szerszín, hogy mily erősen irányadó a tuilleries-utvárbán a spanyol mozgalom irányára, minthogy a francia kormány közleményei következtében tette a spanyol kormány ismeretes intézkedéseit Montpensier herceg és a tábornokok ellen.
A francia kormány minden Primhez címzett levelet lemasolatott s a másolatokat aztán kézbesítette a spanyol követnek. Ezen levelek tartalmából kitűnik, hogy a vicarariastak a progressistákkal, és így Primmel is többé kevésbé szövetkeztek, de az nem tűnik ki, hogy Montpensier herceg egyöntetűen állt volna velük. Minthogy azonban Montpensier hg. úgy volt feltüntetve a levelekben, mint az egyetlen, ki, a kormány élére kerülve, képes lenne Spanyolország mostani nyomorúságos helyzetét megváltoztatni. Párisban, hol az orleanistáktól inkább ölnék, mint bármely más párttól, komolyan megjétek, s a tett jó szolgálatok elismerése fejében azt kívánták a madridi kormánytól, hogy szigorúan lépjen fel a herceg ellen. A spanyol kormány engedett a kívánságnak s kiutasította a herceget az országból, jöllehet ő az állítólagos complotba a legtavolabbi ról sem volt beavatva.
A „Constitutionnel” egy madridi levél alapján következő részleteket közöl az elfogadás felől: „Az öszeeszkítésnek f. hó 9-én kellett volna kitörnie s ez eszupán a miniszterium megbuktatására volt irányozva. Részese voltak benne a szélső progressista és unió párt legkiválóbb katonái képviselői. Az elfogottakat nevek sok félreértésre adtak alkalmat; nem három, hanem csak két Serrano van köztök; az egyik de La Torre herceg, a másik Serrano de Castillo tábornok; a harmadik elfogott tábornok neve Courdoña, a negyedik Pos de Olano, ki egyike volt az O'Donnell intézkedése folytán 1854-ben létre jött pronunciamiento szerzőinek. Jul. 8-án hagyta el a foglyok erős nemzeti és esendőr kíséret mellett Madridot; a legtöbb közülük a kanári szigetekre fog transportáltatni. Az események által a spanyol közönségben előidézett izgatottság úgy látszik, nem igen nagy. Egy spanyol lap szerint az elfogottakok mellett többrendbeli áthelyezések is történtek a spanyol hadseregben. A „Gaulois” magánlevelek alapján közli, hogy Madrid, Sevilla, Saragossa, valamint a francia határ és a tengerpartok mellett fekvő spanyol városok ostromállapot hirdettek s hogy a pyranei szorosok nemcsak spanyol, hanem francia részről is szigorúan őriztetek.
Olaszország állapotára vonatkozólag Florenzából írják egy kölni lapnak: Az elégedetlenség, mely az olasz felszítgen mindenfelé nyilatkozik, és nevezetesen Piemontban és Nápolyban, valamint Milanóban és Modenában magas fokra hágott, bizonyítja, hogy a republikánus párt nem tölti idejét tételességgben, az „Allianza universale repubblicana”-nak a lapokban közzé tett szabályait Olaszország egyesítését republikánus kormány forma alatt tüzi ki az egylet céljánál, valamint Olaszország természetesen határainak visszafoglalását és a pápai uralom alatt levő terület-rész egyesítését. A florenzi kormány féltékeny szemmel nézi a monarchiát veszélyel fenyegető esymptomákat. Az olasz lapok élve polemik folytatnak a porosz vezérkar által Moltke tábornok közvetlen felügyele alatt kiadott munka: „Az 1866-iki hadjárat története” ellen, melyben Olaszország általánosos véve, de különösen az olasz nép katonai képességeiről felelte kicsinylőleg nyilatkozik a porosz tábornok. Az olasz hadsereg szerintök csak statista szerepet játszott s a háború kiemelételere ugyszólván semmi befolyást sem gyakorolt.
Lamarmora tábornok és tárgyban interpellatiót intézett a kormányhoz a kamarában s tulajdonképen ez interpellatió szolgált közvetlen indítók gyánát az említett polemikákra, melyeket az olasz nép feszült figyelemmel kísér. Lamarmora tábornok kijelent interpellatiójában, hogy ha csak saját szemlelye forogna szóban, hallgatott volna, de minthogy a porosz kir. kormány megbízása folytán a porosz tábornok által készített történelmi munka többrendbeli nyilvános változtatásokat és hamis vádat tartalmaz, melyek az olasz nemzet és hadsereg tekintélyét sér tük, kötelessége Olaszországnak, s az olasz kormányának e hamis állításokat helyrehozni s Olaszországot az ellene intézett gyantsítások alól felmenteni. Az interpellatió tárgyalása a jövő héten kerül napi rendre s Lamarmora tábornok ez alkalommal statisztikai és számbeli adatokkal szándékozik megcafolni az idézett munka azon állítását, mely szerint Poroszország kénytelen volt elfogadni,

ez egy Törökországnak oly nagy mérvben csökkent hitelére nagyon örökosan fog viszhazabani.
Mexicóban komoly jelentőségű miniszterválasztást tett ki, mely könnyen forradalomra vezet. Okot e válságra azon körülmény szolgáltatott, hogy Juarez a főbíróvá szék megüresült elnökségére Lerdo di Tejada külügyminisztert nevezte ki; Lerdo most már öt hivatalos állomást foglalna el, ha a főbíróvá szék nem tiltakozott volna a kinevezés ellen. Juarez megmaradt kinevezése mellett, minek folytán az összes miniszterium beadtá lemondását. A helyzet igen feszült.
A spanyolországi események mindinkább komoly jellemet kezdenek magukra ölteni, dacára annak, hogy a hivatalos jelentések Madridból folyton általános esendőség és békes hangulatról szólnak. Montpensier herceg, Isabella királyné sógora, kit a felkelők a spanyol trónra jelöltek ki, nem megy Londonba, hanem Portugáliában fog kikötöni. A felhivatalos „Etendard” egy közleményben, mely láthatólag egyenesen a francia kormánykörökbe szarmazik, Montpensier hercegre vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy már az 1854-iki forradalom óta olyan magaviseletet tanúsított, mely az Orleans család hagyományos politikájával igen, de azon kötelességekkel, melyekkel Isabella sógora, Spanyolország és királynője iránt tartozik, nem egyeztethető össze. E hang elárulja egy szerszín, hogy mily erősen irányadó a tuilleries-utvárbán a spanyol mozgalom irányára, minthogy a francia kormány közleményei következtében tette a spanyol kormány ismeretes intézkedéseit Montpensier herceg és a tábornokok ellen.
A francia kormány minden Primhez címzett levelet lemasolatott s a másolatokat aztán kézbesítette a spanyol követnek. Ezen levelek tartalmából kitűnik, hogy a vicarariastak a progressistákkal, és így Primmel is többé kevésbé szövetkeztek, de az nem tűnik ki, hogy Montpensier herceg egyöntetűen állt volna velük. Minthogy azonban Montpensier hg. úgy volt feltüntetve a levelekben, mint az egyetlen, ki, a kormány élére kerülve, képes lenne Spanyolország mostani nyomorúságos helyzetét megváltoztatni. Párisban, hol az orleanistáktól inkább ölnék, mint bármely más párttól, komolyan megjétek, s a tett jó szolgálatok elismerése fejében azt kívánták a madridi kormánytól, hogy szigorúan lépjen fel a herceg ellen. A spanyol kormány engedett a kívánságnak s kiutasította a herceget az országból, jöllehet ő az állítólagos complotba a legtavolabbi ról sem volt beavatva.
A „Constitutionnel” egy madridi levél alapján következő részleteket közöl az elfogadás felől: „Az öszeeszkítésnek f. hó 9-én kellett volna kitörnie s ez eszupán a miniszterium megbuktatására volt irányozva. Részese voltak benne a szélső progressista és unió párt legkiválóbb katonái képviselői. Az elfogottakat nevek sok félreértésre adtak alkalmat; nem három, hanem csak két Serrano van köztök; az egyik de La Torre herceg, a másik Serrano de Castillo tábornok; a harmadik elfogott tábornok neve Courdoña, a negyedik Pos de Olano, ki egyike volt az O'Donnell intézkedése folytán 1854-ben létre jött pronunciamiento szerzőinek. Jul. 8-án hagyta el a foglyok erős nemzeti és esendőr kíséret mellett Madridot; a legtöbb közülük a kanári szigetekre fog transportáltatni. Az események által a spanyol közönségben előidézett izgatottság úgy látszik, nem igen nagy. Egy spanyol lap szerint az elfogottakok mellett többrendbeli áthelyezések is történtek a spanyol hadseregben. A „Gaulois” magánlevelek alapján közli, hogy Madrid, Sevilla, Saragossa, valamint a francia határ és a tengerpartok mellett fekvő spanyol városok ostromállapot hirdettek s hogy a pyranei szorosok nemcsak spanyol, hanem francia részről is szigorúan őriztetek.
Olaszország állapotára vonatkozólag Florenzából írják egy kölni lapnak: Az elégedetlenség, mely az olasz felszítgen mindenfelé nyilatkozik, és nevezetesen Piemontban és Nápolyban, valamint Milanóban és Modenában magas fokra hágott, bizonyítja, hogy a republikánus párt nem tölti idejét tételességgben, az „Allianza universale repubblicana”-nak a lapokban közzé tett szabályait Olaszország egyesítését republikánus kormány forma alatt tüzi ki az egylet céljánál, valamint Olaszország természetesen határainak visszafoglalását és a pápai uralom alatt levő terület-rész egyesítését. A florenzi kormány féltékeny szemmel nézi a monarchiát veszélyel fenyegető esymptomákat. Az olasz lapok élve polemik folytatnak a porosz vezérkar által Moltke tábornok közvetlen felügyele alatt kiadott munka: „Az 1866-iki hadjárat története” ellen, melyben Olaszország általánosos véve, de különösen az olasz nép katonai képességeiről felelte kicsinylőleg nyilatkozik a porosz tábornok. Az olasz hadsereg szerintök csak statista szerepet játszott s a háború kiemelételere ugyszólván semmi befolyást sem gyakorolt.
Lamarmora tábornok és tárgyban interpellatiót intézett a kormányhoz a kamarában s tulajdonképen ez interpellatió szolgált közvetlen indítók gyánát az említett polemikákra, melyeket az olasz nép feszült figyelemmel kísér. Lamarmora tábornok kijelent interpellatiójában, hogy ha csak saját szemlelye forogna szóban, hallgatott volna, de minthogy a porosz kir. kormány megbízása folytán a porosz tábornok által készített történelmi munka többrendbeli nyilvános változtatásokat és hamis vádat tartalmaz, melyek az olasz nemzet és hadsereg tekintélyét sér tük, kötelessége Olaszországnak, s az olasz kormányának e hamis állításokat helyrehozni s Olaszországot az ellene intézett gyantsítások alól felmenteni. Az interpellatió tárgyalása a jövő héten kerül napi rendre s Lamarmora tábornok ez alkalommal statisztikai és számbeli adatokkal szándékozik megcafolni az idézett munka azon állítását, mely szerint Poroszország kénytelen volt elfogadni,

ez egy Törökországnak oly nagy mérvben csökkent hitelére nagyon örökosan fog viszhazabani.
Mexicóban komoly jelentőségű miniszterválasztást tett ki, mely könnyen forradalomra vezet. Okot e válságra azon körülmény szolgáltatott, hogy Juarez a főbíróvá szék megüresült elnökségére Lerdo di Tejada külügyminisztert nevezte ki; Lerdo most már öt hivatalos állomást foglalna el, ha a főbíróvá szék nem tiltakozott volna a kinevezés ellen. Juarez megmaradt kinevezése mellett, minek folytán az összes miniszterium beadtá lemondását. A helyzet igen feszült.
A spanyolországi események mindinkább komoly jellemet kezdenek magukra ölteni, dacára annak, hogy a hivatalos jelentések Madridból folyton általános esendőség és békes hangulatról szólnak. Montpensier herceg, Isabella királyné sógora, kit a felkelők a spanyol trónra jelöltek ki, nem megy Londonba, hanem Portugáliában fog kikötöni. A felhivatalos „Etendard” egy közleményben, mely láthatólag egyenesen a francia kormánykörökbe szarmazik, Montpensier hercegre vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy már az 1854-iki forradalom óta olyan magaviseletet tanúsított, mely az Orleans család hagyományos politikájával igen, de azon kötelességekkel, melyekkel Isabella sógora, Spanyolország és királynője iránt tartozik, nem egyeztethető össze. E hang elárulja egy szerszín, hogy mily erősen irányadó a tuilleries-utvárbán a spanyol mozgalom irányára, minthogy a francia kormány közleményei következtében tette a spanyol kormány ismeretes intézkedéseit Montpensier herceg és a tábornokok ellen.
A francia kormány minden Primhez címzett levelet lemasolatott s a másolatokat aztán kézbesítette a spanyol követnek. Ezen levelek tartalmából kitűnik, hogy a vicarariastak a progressistákkal, és így Primmel is többé kevésbé szövetkeztek, de az nem tűnik ki, hogy Montpensier herceg egyöntetűen állt volna velük. Minthogy azonban Montpensier hg. úgy volt feltüntetve a levelekben, mint az egyetlen, ki, a kormány élére kerülve, képes lenne Spanyolország mostani nyomorúságos helyzetét megváltoztatni. Párisban, hol az orleanistáktól inkább ölnék, mint bármely más párttól, komolyan megjétek, s a tett jó szolgálatok elismerése fejében azt kívánták a madridi kormánytól, hogy szigorúan lépjen fel a herceg ellen. A spanyol kormány engedett a kívánságnak s kiutasította a herceget az országból, jöllehet ő az állítólagos complotba a legtavolabbi ról sem volt beavatva.
A „Constitutionnel” egy madridi levél alapján következő részleteket közöl az elfogadás felől: „Az öszeeszkítésnek f. hó 9-én kellett volna kitörnie s ez eszupán a miniszterium megbuktatására volt irányozva. Részese voltak benne a szélső progressista és unió párt legkiválóbb katonái képviselői. Az elfogottakat nevek sok félreértésre adtak alkalmat; nem három, hanem csak két Serrano van köztök; az egyik de La Torre herceg, a másik Serrano de Castillo tábornok; a harmadik elfogott tábornok neve Courdoña, a negyedik Pos de Olano, ki egyike volt az O'Donnell intézkedése folytán 1854-ben létre jött pronunciamiento szerzőinek. Jul. 8-án hagyta el a foglyok erős nemzeti és esendőr kíséret mellett Madridot; a legtöbb közülük a kanári szigetekre fog transportáltatni. Az események által a spanyol közönségben előidézett izgatottság úgy látszik, nem igen nagy. Egy spanyol lap szerint az elfogottakok mellett többrendbeli áthelyezések is történtek a spanyol hadseregben. A „Gaulois” magánlevelek alapján közli, hogy Madrid, Sevilla, Saragossa, valamint a francia határ és a tengerpartok mellett fekvő spanyol városok ostromállapot hirdettek s hogy a pyranei szorosok nemcsak spanyol, hanem francia részről is szigorúan őriztetek.
Olaszország állapotára vonatkozólag Florenzából írják egy kölni lapnak: Az elégedetlenség, mely az olasz felszítgen mindenfelé nyilatkozik, és nevezetesen Piemontban és Nápolyban, valamint Milanóban és Modenában magas fokra hágott, bizonyítja, hogy a republikánus párt nem tölti idejét tételességgben, az „Allianza universale repubblicana”-nak a lapokban közzé tett szabályait Olaszország egyesítését republikánus kormány forma alatt tüzi ki az egylet céljánál, valamint Olaszország természetesen határainak visszafoglalását és a pápai uralom alatt levő terület-rész egyesítését. A florenzi kormány féltékeny szemmel nézi a monarchiát vesz

Pesti áru- és értéktőzsde juli 17. én.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze juli 16. án.			Részvények.			Elsőbbségi kötvények.		
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank			Államadósság.			Nemzeti bank			1862. Erzsébet vasut.		
Súly- fontok	Ár mértékint		Adva	Tartva		Adva	Tartva		Adva	Tartva		Adva	Tartva	
Buza búsági	84-86	4.65-4.80	630.	640.		55.50	55.70	747.-	749.-		101.25	101.75		
" tiszai	87-88	5.40-5.50	198.	200.		59.35	59.45	200.60	200.90		119.75	120.-		
" pesti	87-88	4.65-4.85	242.	245.-		63.30	63.50	94.-	94.50		97.50	98.50		
Kétszeres	87-88	5.40-5.50	1500.	94 1/4		58.30	58.50	624.-	626.-		84.-	84.50		
Rizs	84-88	4.65-4.80	423.	425.		87.-	87.20	144.-	144.50		84.-	84.50		
Árpa serfőzésre	87-88	5.40-5.50	1130.	1140.		76.25	76.75	181.-	183.-		95.50	96.-		
etetésre	87-88	5.40-5.50	1450.	1460.		74.-	74.50	171.20	181.50		81.-	81.50		
Zab	84-88	4.65-4.80	640.	645.		75.-	75.50	258.60	253.80		77.30	77.80		
Eukoriceza búsági	46-48	1.40-1.45	892.	895.		69.75	70.50	184.40	184.60		81.-	81.50		
			645.	650.				162.75	163.-		93.50	94.-		
Bab új		2.60-2.65	530.	535.				209.	209.50					
Köles		4.-4.50	235.	237.				184.-	184.50					
Rapozé		3.40-3.50	630.	635.				150.25	150.50					
		5.40-5.60	240.	245.				144.25	144.75					
		5.40-5.60	265.	270.				154.	156.-					
		5.40-5.60	82 1/2	82 3/4				72	74.-					
			624.	626.				153.75	154.-					
			390.	400.				528.-	529.-					
			412.	420.				435.-	440.-					
			84.	86.										
			96 1/2	97.										

H I R D E T É S E K.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság.

Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy a helyigőzősök
vasárnap folyó évi május hó 24-től fogva

Pest, Császárfürdő és O-Buda között.

6 óráként

hétköznapokon reggeli 6 órától esti 8 óráig, vasárnap és ünnepnapokon reggeli 6 órától esti 9 óráig
fognak közlekedni.

Pest, 1868. évi május hó 23-én.

Az első cs. k. szab. dunagőzhajózási társaság
forgalmi igazgatósága Magyarországon.

Misemondó ruhák

pluviálék, dal-
matikák, albak,
rochettek, velumok,
vankusok, egyházi
iskolai és czéh lobo-
gok, oltár terítők,
infulák, kesztyúk,

harisnyák és czí-
pök mónstranzok
helyhe, ciborru-
mok, gyertyatár-
tok, kereszték, paci-
ficálék, füstölők
lámpák,

valamint mindennemű

E G Y H Á Z I S Z E R E K

legjutányosabb áron

kaphatók

OBERBAUER ALAJOS

gyáraktárában Váci-utca 15. sz. Pesten.

Árjegyzékek és minden utasítás kívánatra beküldetik.

A new-yorki Singer manufacturing Company

Valódi amerikai varrógépet

van szeresem a tisztelt közö-
ségnek ajánlani, midőn az ugyne-
vezett családi varrógépeket aján-
lom figyelembe, melyek minden
lehető, segédesszel ellátva,
hogy egyszerű s könnyen kezel-
hető szerkezettel meg sokoldalú-
ságuk s tartósságuk által minden
más rendszerű felülmunkák házi
használatára alkalmasok, és a
szabónak dívatmunkáknál, vala-
mint ingelökre ernyő — a főve-
gyárosoknak.

Szabók, cipészek, nyergo-
sök, kalaposok stb. használatára
ajánlom a nagyobb
manufaktúra-varrógépeket
melyek a különböző esetek szerint
különböző méretűek, és a legúj-
abb és legcsiszoltabb szerkeze-
tűk s nagy tartósságúknál fogva
tűnnek ki.

Minden gép tökéletes jóállás mellett adatik el.
Tanítás ingyen.

Fűtésre s a legújabb dívat szerinti bolgytűzőkre megrendelések el-
fogadhatók.

ROTH L. F.
Főigazgató Magyarországon s mellék tartományaira nézve
Pestben, Váci utca 18. (Nemzeti szálloda)

SELTENHOFFER FRIGYES

kizárólag szabadalmazott harangöntődjéje

SOPRONBN,

ajánlja a t. cz. közönségnek új módszerint
kislított összhangzó haranglajt a legjutá-
nyosab áron, melyeket a legátalább vidékekre
a legolcsóbban szállít.

Roth F. L.
Főigazgató Magyarországon emelék tartományaira nézve
Pestben, Váci-utca 18. sz. (Nemzeti szálloda)

Előfizetési felhívás.

Az „Uj Korszak“ ozimil havi közlönynek társ-lapja, az
„Irodalmi Szemle“

az „U. K.“-nak mostan megjelenő 3-dik számát közvetlenül követni a
4-dik számot megelőzni fogja. A program értelmében: kiegészítő rész-
lete ezen vállalat a fő, a havi közlönynek. Mielőtt azonban ennek első
fizetése szétküldöztenék, az I-ső évi folyamattal bevezették „Évnyegyedi
Szemle“ t. előfizetői veendik abból a III.—IV. füzet második azaz utolsó
darabját.

Az „Irodalmi Szemle“ azonkívül, hogy mint társ-lap egyenesen
ez „Uj Korszakhoz“ csatlakozik, saját önállással bíró vállalat, mely az
„Évny.“ Szemle“-ből átalakulva, ugyanannak tulajdonos szerkesztője
Gonda László által a főközlönynek irányában és szellemében
szerkesztetik. Minden három hónap egy-egy füzet jelenik meg; — mind-
egyik darab lehetőleg önálló és befejezett egészet képez, — legkevesebb
három ivnyi tartalommal.

Külön előfizetés az „Irod. Szemle“-re: f. é. december végéig
1 ft 50 kr. — füzetenként 50 kr.

Pest jun. közepén, 1868.

Papi - öltönyöket,

valamint mindennemű más ruhá-
kat világiak számára megrendelés
folytán a leggyorsabban és leg-
pontosabban készít

ANDRASSY KAROLY,

szabó-mester

Pestben Váci-utca 4. sz. a. az „Arany
sas“ vendéglő mellett

